



Szerbia hivatalosan az EU tagjelölt országa lett

2012. 3. 2.

Megállapodtak az európai uniós tagországok állam- és kormányfői csütörtök este arról, hogy Szerbia megkapja az EU-tagjelölt ország hivatalos státusát.

Egyetértettek abban is, hogy szeptemberben döntést kell hozni Bulgária és Románia belépéséről a határok szabad átjárhatóságát biztosító schengeni övezetbe.

Kétnapos brüsszeli találkozójuk első napján az uniós vezetők azért foglalkoztak a bővítést érintő kérdésekkel, mert az eredetileg tervezett időpontban, tavaly decemberben nem tudtak kompromisszumra jutni ezekben. A Szerbiával kapcsolatos döntést akkor a megnövekedett szerb-koszovói feszültség miatt kellett elhalasztani, a Schengenre vonatkozót pedig azért, mert Hollandia nem látta elégségesnek ahhoz a bevezetett romániai és bulgáriai reformokat.

Herman Van Rompuy, az uniós kormányfői tanács elnöke a munkavacsora után tartott sajtótájékoztatón leszögezte, a Belgrádnak hivatalos tagjelölti státust juttató megállapodás részben a szerb-koszovói viszony javítására tett közös erőfeszítések eredménye.

Az elmúlt hetekben ugyanakkor Románia is a státus megadásának akadályozásával fenyegetőzött, arra hivatkozva, hogy el kívánja érni: Szerbia biztosítsa megfelelően a vlach kisebbség jogait. Ez a román álláspont azt követően változott meg, hogy a két fél csütörtökön megállapodásra jutott a nemzeti kisebbségekről szóló együttműködésről.

A román sajtó azt írta: Bukarest vétőfenyegetése mögött az a törekvés is állt, hogy az EU-csúcstalálkozón vegyék napirendre Románia schengeni csatlakozásának a kérdését.

Van Rompuy leszögezte, hogy a két témát senki nem kötötte össze a mostani tanácskozáson.

Bejelentette viszont, hogy az állam- és kormányfők felkérték a tagországok belügyminiszteri tanácsát: szeptemberben döntsön Bulgária és Románia schengeni csatlakozásáról. Hozzátette: azt is kérték ettől a fórumtól, hogy segítsen a két országnak összeállítani és lehetőség szerint gyakorlatba is ültetni azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják az övezet gördülékeny bővítését.

Hangoztatta: erős a politikai akarat, hogy a schengeni bővítéssel kapcsolatos munkát szeptemberben befejezzék.

Mark Rutte holland miniszterelnök csütörtökön Brüsszelben ismételten jelezte, hogy országa mindaddig ellenezni fogja Románia és Bulgária belépését a schengeni övezetbe, amíg a két tagállam nem lépteti életbe a szükségesnek látott igazságügyi reformokat.

A szeptemberi döntést megelőzően, nyáron az Európai Bizottság újabb jelentést készít arról, hogyan halad a két tagállam a reformokkal.

Szerbia számára az uniós tagjelöltség elnyerése fontos fordulópontra, hiszen az ország – egykori vezetésének a kilencvenes évek délszláv háborújáért viselt felelőssége miatt – más volt a többi volt jugoszláv tagköztársasághoz képest, s nehezen haladt az uniós integráció útján, és sokáig elszigetelődött.

Uniós illetékesek az elmúlt hetekben nem titkolták, hogy a Belgrád számára pozitív döntést fontosnak tartják annak érdekében is, hogy segítsék az EU-barát politikai erőket a közelgő szerbiai választásokon.

Ami a magyar álláspontot illeti, a honi diplomácia következetesen támogatta Szerbia uniós integrációját.

Egyelőre nincs szó arról, hogy az uniós csatlakozási tárgyalások is megkezdődnének Szerbiával. Ez lesz a csatlakozási folyamat következő lépcsője.

Van Rompuy csütörtökön arra bátorította Belgrádot, hogy tegyen további erőfeszítéseket az uniós tagság politikai és gazdasági kritériumainak teljesítésére. Reményét fejezte ki arra is, hogy Szerbia folytatja a jószomszédi kapcsolatok építésének ösztönzését nyugat-balkáni térségben.

José Manuel Durao Barroso, az Európai Bizottság elnöke a Van Rompuy-jel közös sajtótájékoztatón úgy vélekedett: a döntés azt is mutatja, hogy az EU még mindig vonzó térség maradt a tagjai közé még nem tartozó országok számára.

A volt jugoszláv tagállamok közül Szlovénia már tagja az EU-nak, Horvátország jövőre lép be, Macedónia és Montenegró pedig szintén hivatalos tagjelöltnek számít.

Az uniós állam- és kormányfők most megerősítették azt is, hogy az Európai Bizottság tanulmányt készít arról, köthető-e úgynevezett társulási és stabilizációs megállapodás Koszovóval. Egy esetleges ilyen megállapodás az első – a tagjelöltséget megelőző – nagyobb lépcső a csatlakozás felé vezető úton.

[Forrás: MTI/erdely.ma]